

AI in de zorg

Een kennisrevolutie voor betere passende zorg

Kunstmatige intelligentie (AI) biedt kansen – maar roept ook vragen op. Hoe werkt het? Wat is verantwoord? En vooral: wat betekent het concreet voor zorgverleners?

In deze whitepaper lees je hoe AI kan bijdragen aan beter passende zorg. We gaan in op de kansen én risico's van generatieve AI, laten zien hoe technologie zorgprofessionals kan ondersteunen zonder de menselijke maat te verliezen, en nemen je mee in drie toepassingen waarin AI vandaag al het verschil maakt.

Een realistisch, kritisch én hoopvol perspectief op een kennisgedreven zorg van morgen.

De onvermijdelijke realiteit: harder werken kan niet meer

De vraag naar zorg stijgt. De complexiteit neemt toe. Maar de mensen die het moeten doen, worden schaarser. Zorgprofessionals werken op het uiterste van hun kunnen en zetten zich met hart en ziel in. Tegelijkertijd neemt de druk nog verder toe door de verwachting om zorg anders te organiseren: rondom en met de cliënt of patiënt, meer in samenhang, door betere samenwerking en met een focus op gezondheid in plaats van ziekte. Dit alles ten behoeve van beter passende zorg.

Steeds vaker missen zorgprofessionals echter de tijd en de juiste of volledige informatie om de best passende beslissing te nemen. Precies in deze context kan technologie een aanvulling zijn op het werk van zorgprofessionals en bijdragen aan passende zorg. Door de inzet van **technologie** is het mogelijk bestaande capaciteit op te rekken – niet als glimmende gadget of futuristische belofte, maar als iets dat vandaag al helpt. **AI** is een veelbelovende vorm van technologie. Alti gelooft dat AI een sleutelrol kan spelen bij de huidige uitdagingen in de zorg – mits we het goed doen.

Technologie is de toepassing van wetenschappelijke kennis voor praktische doeleinden. Het is een overkoepelende term voor allerlei toepassingen, hulpmiddelen en systemen.

Kunstmatige intelligentie (AI) AI is een specifieke vorm van technologie. AI heeft de mogelijkheid te leren, redeneren, problemen op te lossen en taken uit te voeren. AI simuleert menselijke intelligentie via computersystemen en kan uiteindelijk taken uitvoeren die mensen nooit zouden kunnen doen. Denk bijvoorbeeld aan het herkennen van patronen in extreem grote medische datasets.



Belofte versus werkelijkheid

AI in de zorg roept vaak gemengde gevoelens op. Het klinkt groot, abstract, misschien zelfs bedreigend. Tegelijkertijd wordt AI nu vooral op kleine schaal ingezet, bijvoorbeeld om administratie te beperken of snel iets op te zoeken in bestaande richtlijnen. Daarmee worden zorgprofessionals in ‘vervelende’ taken ontlast.

Generatieve AI wekt veel interesse in de zorg. De belofte is aanlokkelijk: medische teksten die vloeiend lezen, ondersteuning bij diagnostische suggesties, en systemen die ogenschijnlijk moeiteloos complexe medische informatie verwerken. Maar tussen indrukwekkende demonstraties en marketingbeloften dringt zich een cruciale vraag op: is het overtuigend klinken van deze AI-systemen voldoende voor de hoge eisen van de medische praktijk? In een sector waar elke beslissing directe impact heeft op mensenlevens, zijn betrouwbaarheid, traceerbaarheid en validatie geen luxe, maar absolute noodzaak.

Generatieve AI kent een aantal serieuze uitdagingen:

Betrouwbaarheid: Een bekende uitdaging van generatieve AI is hun neiging tot “hallucineren” – het overtuigend presenteren van informatie die feitelijk onjuist is. Deze modellen zijn getraind om patronen in taal te herkennen en tekst te genereren die statistisch waarschijnlijk klinkt, wat niet hetzelfde is als feiten controleren. In een medische context brengt dit significante risico's met zich mee.

Transparantie: Generatieve AI-systemen zijn vaak complex, en hun interne werking is moeilijk te doorgronden – zelfs voor ontwikkelaars. Hoe komt een model tot een conclusie? Welke informatie wordt zwaarder gewogen? Welke bronnen zijn gebruikt? In veel gevallen zijn deze antwoorden niet direct inzichtelijk. Dit vormt een uitdaging voor de medische praktijk, waar beslissingen navolgbaar, verklaarbaar en controleerbaar moeten zijn.

Gelijkheid: Deze systemen leren van bestaande data, waarin bestaande ongelijkheden en vooroordelen kunnen zijn vervat. Als AI getraind is op literatuur of datasets waarin bepaalde bevolkingsgroepen ondervertegenwoordigd zijn, kan het deze bias overnemen of versterken. Een AI die vooral leert van één bevolkingsgroep, zal mogelijk minder accuraat zijn voor andere groepen – wat gezondheidsverschillen juist kan vergroten.

Generatieve AI is een vorm van kunstmatige intelligentie die zelfstandig nieuwe inhoud kan creëren, zoals tekst, beeld of code. Deze systemen zijn getraind op grote hoeveelheden data en gebruiken die om bijvoorbeeld vragen te beantwoorden, samenvattingen te schrijven of diagnosesuggesties te formuleren. In tegenstelling tot klassieke AI, die vooral gericht is op herkennen en classificeren, is generatieve AI in staat zelfstandig nieuwe output te produceren op basis van patronen in die data.

Hoe het kan (en moet)

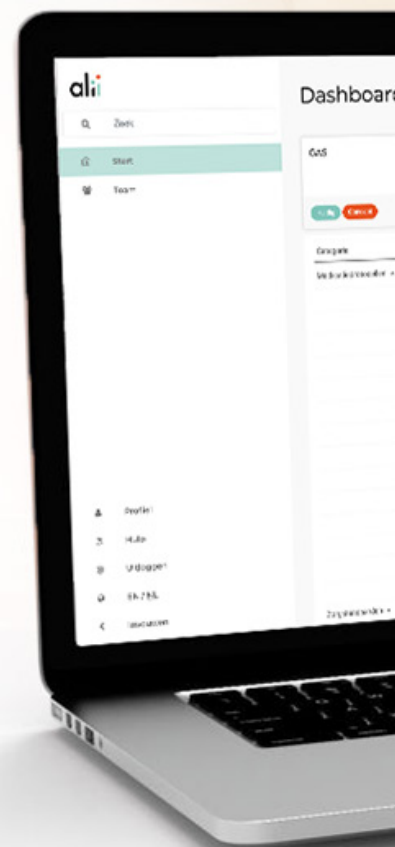
De genoemde uitdagingen betekenen niet dat AI geen waardevolle rol kan spelen in de zorg. Integendeel: de technologie heeft enorme potentie om de gezondheidszorg te ondersteunen en zelfs te transformeren – mits de juiste waarden worden gehanteerd.

Wat als AI helpt om zorg mensgerichter te organiseren, samenwerking te versterken en passende zorg te bevorderen? Als een assistent die meeleeft en ondersteunt. Die sneller zicht geeft op wat ertoe doet. Die stilletjes op de achtergrond werkt – en alleen naar voren stapt als het iets toevoegt. Zo ontstaat er meer ruimte voor de relatie tussen zorgverlener en cliënt of patiënt.

Alii benut AI als versterking van menselijke expertise. Het AI gedreven Alii platform slaat de brug tussen kennis, context en besluitvorming. Met het Alii-platform weet iedereen in het zorgproces hetzelfde en is kennis niet opgesloten in een enkeling. Onze AI is nooit leidend, altijd ondersteunend en gebouwd op zes kernwaarden:

De AI kernwaarden van Alii:

- 1 Transparant en onderbouwd** De redenering achter AI-adviezen moet, waar mogelijk en relevant, navolgbaar zijn. Zorgverleners moeten begrijpen waarom een aanbeveling wordt gedaan, welke factoren zijn meegewogen en – waar mogelijk – op welke bronnen die is gebaseerd.
- 2 Validatie** Alle output wordt getoetst aan medische standaarden én menselijke beoordeling. De output moet controleerbaar zijn en gebaseerd op betrouwbare, actuele medische kennis – niet enkel op statistische waarschijnlijkheid.
- 3 Contextueel relevant** Zorg is altijd gebonden aan context. AI moet rekening kunnen houden met patiëntkenmerken en de werkwijze in zorginstellingen en van zorgprofessionals
- 4 Controle** AI ondersteunt. De zorgprofessional blijft verantwoordelijk en moet de AI-output kritisch kunnen interpreteren, bijstellen of negeren.
- 5 Privacy by design** AI-systemen moeten veilig omgaan met patiëntgegevens. Alleen binnen wettelijk toegestane kaders en met respect voor privacy en patiëntrechten.
- 6 Juiste vragen stellen** Betrouwbare output begint bij gestructureerde input. Goed ontworpen prompts zorgen dat de juiste informatie meegenomen wordt. Dit voorkomt dat AI cruciale context mist of fout interpreteert.



Wat betekent het concreet?

We nemen je mee in drie gebieden waar AI-oplossingen nu al of in de toekomst een enorm verschil kunnen maken.

1. Sneller van literatuur naar richtlijn

Iedere zorgverlener weet hoe belangrijk goede richtlijnen zijn – en hoe traag en bewerkelijk hun ontwikkeling kan zijn. Terwijl nieuwe kennis zich razendsnel opstapelt, blijven veel richtlijnen jarenlang onaangepast. AI kan dit proces versnellen:

- Abstracts worden automatisch gescreend en geselecteerd.
- Outcome-data worden rechtstreeks uit fulltext-artikelen gehaald.
- Suggesties voor updates verschijnen zodra nieuwe relevante literatuur beschikbaar is.

Het perspectief

Van data naar beleid in dagen, niet jaren. Een systeem dat meedenkt over welke richtlijn verouderd is, welke vragen al beantwoord zijn in de literatuur – en zelfs welke nieuwe vragen ontstaan. Zo ontstaat een 'levende' richtlijn, met menselijke controle als sluitstuk.

2. Van tekst naar tool: beslisondersteuning met AI

Richtlijnen zijn waardevol, maar pas als ze toegepast worden in de praktijk, ontstaat échte impact. Met AI vertalen we richtlijnen naar beslismodellen die direct toegepast kunnen worden tijdens het consult met patiënten en cliënten.

- AI herkent beslispunten en aanbevelingen.
- Lokale contexten worden meteen meegenomen.
- Verschillende perspectieven worden objectief samengebracht.

Het perspectief

Van richtlijn naar beslismodel in enkele minuten. Je selecteert één of meerdere richtlijnen – nog diezelfde middag ligt er een bruikbaar beslismodel klaar. Multidisciplinaire teams valideren of de AI alles correct heeft geïnterpreteerd. De cliënt of patiënt blijft steeds centraal staan.

3. AI als meelezende assistent tijdens het consult

Zorgverleners in de ouderenzorg of GGZ herkennen het: gesprekken waarin veel waardevolle informatie ontstaat, maar waarvan de vertaling naar beleid of behandeling tijd kost.

- AI leest mee met verslagen of dossierteksten.
- Belangrijke gegevens worden automatisch gekoppeld aan beslismodellen.
- Openstaande vragen worden zichtbaar: Wat ontbreekt nog voor een compleet advies?

Het perspectief

Uw gesprek, uw advies – automatisch gekoppeld aan het juiste pad. Een AI-interface die realtime ondersteunt – discreet, transparant, altijd terug te voeren. De zorgverlener houdt de regie.

Waarom dit werkt – en waarom juist nu

De noodzaak om anders en slimmer te werken is groter dan ooit. De druk op zorgverleners is structureel hoog. De bereidheid om digitale ondersteuning te omarmen groeit – mits die steun biedt en geen extra last vormt. De technologie is er. De kans ligt voor ons.

We hebben als sector de verantwoordelijkheid verder te kijken dan technologische beloften. We moeten fundamentele vragen stellen en bouwen aan verantwoorde toepassingen.

Alii ontwikkelt AI-oplossingen vanuit zorginhoud, met respect voor de expertise van zorgprofessionals. Niet alleen slim – maar wijs. Zodat zorgverleners hun werk kunnen doen met meer autonomie, meer zelfvertrouwen, in samenwerking en met de menselijke maat.

Interesse gewekt?

Neem contact met ons op. Stuur een bericht naar vandervoort@alii.care of kijk op alii.care voor meer informatie.